

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

СУЧАСНІ ТРЕНДИ І СТРАТЕГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

ЗБІРНИК ТЕЗ

І Міжнародного науково-практичного Форуму

(м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року)

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Полтава
2025

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**СУЧАСНІ ТРЕНДИ І СТРАТЕГІЧНІ
ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ
СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН**

ЗБІРНИК ТЕЗ

І Міжнародного науково-практичного Форуму

(м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року)

*За загальною редакцією
д-ра екон. наук, професора Т. А. Костишиної*

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 331.1:005.21(043.2)
С91

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО

Редакційна колегія:

Т. А. Костишина, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі.

Сучасні тренди і стратегічні імперативи розвитку соціально-
С91 трудових відносин : збірник тез І Міжнародного науково-практичного Форуму (м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року) / за заг. ред. Т. А. Костишиної. – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 168 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр. мовою.

ISBN 978-966-184-482-6

У збірнику подано матеріали І Міжнародного науково-практичного Форуму, який відбувся у Полтавському університеті економіки і торгівлі. Форум проведено в межах науково-дослідних тем кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії «Формування інституціонального середовища соціально-економічних систем» (ДР № 0112U007768), «Ефективність інвестицій в людський капітал на підприємствах в сучасних умовах» (ДР № 0112U001077). Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, усіх, хто цікавиться питаннями теорії і практики розвитку соціально-трудових відносин.

УДК 331.1:005.21(043.2)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ISBN 978-966-184-482-6

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2025

СПІВОРГАНІЗАТОРИ

Полтавський університет економіки і торгівлі
Інститут демографії та проблем якості життя НАН України
Інститут економіки промисловості НАН України
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана
Запорізький національний університет
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
Західноукраїнський національний університет
Хмельницький національний університет
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Центральноукраїнський національний
технічний університет
Університет «Крок»
Universitat Politècnica de València, Іспанія
ISMA University of Applied Sciences, Латвія
Відділення національної служби посередництва і
примирення в Полтавській області
Агенція регіонального розвитку Полтавської області
«Офіс євроінтеграції»
Громадська організація «Інститут якості трудового життя»

Давиденко Н.

Удосконалення системи мотивування персоналу підприємства в умовах сучасних викликів..... 38

Жиляков С. В.

Теоретичні знання та практичний досвід людини як джерело доданої вартості до конкурентоспроможності 41

Закладний Р. О., Прохоров М. М.

Соціальний діалог і трудові права тенденції Європейської інтеграції 43

Зінов'єва О.

Вплив корпоративної культури на ефективність управління персоналом підприємства 46

Ілляш І. Д.

Перехід економіки інформаційного типу до економіки 5.0 у контексті людського розвитку 48

Корнійчук О. П., Мех О. А.

Першочергові завдання центральної та місцевої влади і суспільства по створенню умов для забезпечення доступності медичної допомоги в умовах широкомасштабної війни 50

Кіндій А. С.

Розвиток житлового будівництва як ключовий фактор соціальної сфери 52

Кириченко Ю. І.

Інноваційна парадигма управління людськими ресурсами в туризмі 54

Кириченко Ю. І.

Гнучкі форми зайнятості в туристичній сфері: виклики та перспективи..... 56

Курилко Д. С.

Вплив цифрових технологій на розвиток соціально-трудових відносин у туристичному бізнесі 58

Курилко Д. С., Назаренко Д. Б.

Від сезонності до стабільності нова етика праці в туризмі 62

Леонтенко О. М.

Соціальна відповідальність бізнесу у кризових умовах 64

ТЕОРЕТИЧНІ ЗНАННЯ ТА ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ЛЮДИНИ ЯК ДЖЕРЕЛО ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ ДО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

*С. В. Жилияков, здобувач вищої освіти за третім (PhD) рівнем
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Сучасні тренди зростання цифрових технологій у поєднанні зі штучним інтелектом набирають високих обертів у багатьох сферах нашого життя [1, с. 14]. В економіці це проявляється в автоматизації виробничих процесів, удосконаленні систем управління ресурсами, прискоренні аналізу та прийняття рішень, створенні нових бізнес-моделей тощо. Трансформація традиційних підходів до ведення бізнесу підвищує ефективність операцій, відкриваючи нові можливості для зростання, проте людський капітал забезпечує унікальність, креативність та гнучкість, які не можуть бути повністю замінені навіть найсучаснішими штучними технологіями.

У цьому контексті теоретичні знання та практичний досвід людини відіграють вирішальну роль, адже вони не лише сприяють підвищенню продуктивності, а й створюють додану вартість, яка стає джерелом конкурентної переваги для організації, галузей та економік у цілому [2].

Люди мають унікальну здатність швидко адаптуватися до непередбачуваних ситуацій, змінювати підходи залежно від нових викликів. Людський капітал забезпечує формування ідей, розробку стратегій та впровадження інновацій, які не можуть бути згенеровані без інтуїції, творчого мислення та міждисциплінарного підходу.

Завдяки персоналізації, глибшому розумінню потреб споживачів та формуванню довготривалих відносин забезпечується високий рівень взаємодії з клієнтами, створюється емоційна цінність, яка сприяє зростанню лояльності клієнтів, підвищенню задоволеності від продуктів і послуг, зміцненню брендової репутації. Цей підхід забезпечує сталий розвиток бізнесу через формування споживчої довіри та зміцнення взаємовигідних відносин на ринку та підвищення конкурентоспроможності бізнесу.

Обґрунтуємо теоретичні знання та практичний досвід джерелом доданої вартості до створення продукції, послуг, сталого розвитку та конкурентних переваг.

По-перше, теоретичні знання, накопичені через загальну та спеціальну освіту, дослідження та систематичний аналіз є основою для розуміння сучасних економічних, технологічних та соціальних процесів. Вони забезпечують базу для розробки нових продуктів, технологій і послуг. Інновації, що ґрунтуються на наукових знаннях, дозволяють підприємствам займати лідерські позиції на ринку. Знання дають комплексне розуміння проблем та шляхів їх вирішення. Наприклад, для оптимізації виробничих процесів та зниження витрат підприємства використовують математичні моделі. На основі теоретичних знань організації можуть ефективно прогнозувати ринкові тенденції, що підвищує їх адаптивність до змін. Отже, теоретичні знання є фундаментом для підготовки фахівців високого рівня, здатних генерувати ідеї, що трансформуються у продукти та послуги з високою доданою вартістю.

По-друге, практичний досвід є основою ефективного впровадження теоретичних знань. Він формується через їх адаптацію до конкретних умов і викликів, участь у реальних виробничих, управлінських і дослідницьких процесах. Досвід дозволяє швидше реагувати на зміни ринкових умов, використовуючи попередні знання та навички. Наприклад, менеджмент з досвідом кризового управління здатний мінімізувати втрати в сучасних умовах економічної нестабільності. Завдяки досвіду люди краще розуміють специфіку галузі, що дозволяє уникати помилок та досягати результатів швидше й ефективніше. Практичний досвід сприяє формуванню інтуїтивного підходу до вирішення нестандартних завдань. Отже, практичний досвід дозволяє реалізувати потенціал теоретичних знань, забезпечуючи ефективну організацію праці, оптимізацію процесів і підвищення якості кінцевого продукту.

По-третє, синергетичність теоретичних знань і практичного досвіду дозволяє створювати високотехнологічні продукти та послуги. Наприклад, розробка програмного забезпечення для управління процесами вимагає як ґрунтовних знань у програмуванні, так і досвіду роботи з реальними проектами. Підприємства, які інвестують у розвиток знань, помножений на практичний досвід окремих співробітників, синтезують організаційні знання, що стають їх власним унікальним активом. Отже, компанії, які інвестують у навчання співробітників, одночасно забезпечують можливості для накопичення практичного досві-

ду, що сприяє їхньому розвитку, а знання і досвід набувають статусу стратегічних ресурсів, які визначають успіх у сучасній економіці.

Таким чином, теоретичні знання та практичний досвід людини є взаємопов'язаними складовими, які формують основу конкурентоспроможності як окремих працівників, так і організацій у цілому. Інвестиції у розвиток знань, поєднаних з досвідом, сприяють створенню доданої вартості, що дозволяє підприємствам адаптуватися до змін ринкового середовища, зберігати конкурентні позиції та підвищувати свою ефективність.

Список використаних джерел

1. Миронюк О., Круль Г. (2024). Вплив штучного інтелекту на розвиток готельно-ресторанної індустрії. Сучасні тренди, реалії і перспективи розвитку туризму та готельно-ресторанної справи: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: Хмельницький національний університет, 2024. 125 с. С. 13–15. URL: https://tgrs.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/57/zbirnuk_tourism_hnu-22.08.24-1.pdf.
2. Богашко О. Л. Функціональна роль освіти в економіці знань. Електронне наукове фахове видання «Економіка. Управління. Інновації». Вип. № 2 (12). Житомир : Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2014. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2014_2_8.

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ І ТРУДОВІ ПРАВА: ТЕНДЕНЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Р. Закладний, здобувач вищої освіти за третім (PhD) рівнем;

*М. Прохоров, здобувач вищої освіти за третім (PhD) рівнем
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Європейська інтеграція України передбачає не лише гармонізацію економічної та політичної систем, а й глибоку адаптацію соціально-трудової політики відповідно до стандартів ЄС. Соціальний діалог і захист трудових прав становлять одну з ключових складових цієї трансформації.

У європейській моделі соціального партнерства діалог між державою, роботодавцями та профспілками виступає ефектив-